

Bijlage III. Bekostiging Opvang Rijnstreek

Jaarlijks stelt Gemeente het budget vast voor de uitvoering van de taak Opvang. Één van de drie elementen op basis waarvan het budget tot stand komt is de bekostiging die de gemeenten van Holland Rijnland gezamenlijk hebben opgesteld voor de maatschappelijke zorg. Deze wijze van bekostiging is opgebouwd uit een aantal elementen:

1. Bekostigingsmodel: beschrijving van de leidende principes en uitgangspunten voor de bekostiging. Het bekostigingsmodel beschrijft de verdelingssystematiek en de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling tussen betrokken partijen.
1. Productstructuur: beschrijving van het aantal te onderscheiden producten en de onderlinge afbakening van de producten.
1. Tarieven: de beprijzing van de productstructuur en de indexatie van de tarieven.

Deze bijlage bevat een beschrijving van deze elementen.

1. Bekostigingsmodel

In de regio Holland Rijnland is afgesproken zoveel mogelijk gelijk op te trekken in de bekostiging van de maatschappelijke zorg, waar de taak Opvang onderdeel van is. De gemeenten van Holland Rijnland hebben in de verkenning gezocht naar een model om de volgende doelen te realiseren:

- het stimuleren van zelfstandig wonen;
- het ontwikkelperspectief van de Inwoner voorop stellen;
- het bieden van een verscheidenheid aan woonvormen;
- het scheiden van wonen en zorg en;
- het aansluiten bij de diversiteit en grilligheid van de ondersteuningsbehoefte.

Op basis van de verkenning is gekozen voor een cliëntvolgende bekostiging. Bij deze wijze van bekostiging wordt per Inwoner een vast pakket samengesteld op basis van de ontwikkelde productstructuur (zie hieronder). Concreet betekent dit dat de Toegang van Tom in de buurt een afweging maakt over de intensiteit binnen de verschillende modules op basis van één of meerdere gesprekken met de Inwoner. Het perspectief en doel van de Inwoner is hierbij leidend. Daarom worden per leefgebied doelen beschreven waar gedurende het traject aan gewerkt wordt. De optelsom van de intensiteit per module vormt een vast ondersteuningspakket. In dit gehele proces wordt samen opgetrokken met de aanbieder Opvang.

2. Productstructuur

De gemeenten van Holland Rijnland hebben ook een uniforme productstructuur afgesproken. De productstructuur heeft een modulaire opbouw. Vanwege lokale omstandigheden kent de bekostiging bij toespitsing op de Rijnstreek kleine verschillen. De modules zijn herkenbaar en afgebakend. Voor elke Inwoner die aanspraak maakt op Opvang wordt een pakket samengesteld. Dat gebeurt bij de Toegang door Tom in de buurt. Het pakket wordt samengesteld op basis uit de onderdelen van de productstructuur (zie figuur hieronder).

Hieronder wordt de productstructuur voor de taak Opvang in de Rijnstreek toegelicht.

2.1 Activering leefgebieden

Zelfzorg en gezondheid

Gericht op het versterken van de vaardigheden van Inwoner ten aanzien van fysieke en mentale gezondheid (voeding, gedrag, gebruik verdovende middelen) en persoonlijke hygiëne. Er wordt onderscheid gemaakt tussen psychische en lichamelijke gezondheid:

- psychische gezondheid: kunnen omgaan met psychische kwetsbaarheid, zelfpresentatie, anticiperen op terugval, hulpvraag kunnen stellen. De Inwoner is zich bewust van zijn psychische/mentale conditie;
- lichamelijke gezondheid: er is sprake van een evenwichtig dag- en nachtritme en de Inwoner kan zich oriënteren in tijd en plaats. De Inwoner kan lichamelijke klachten kenbaar maken, het middelengebruik en/of de verslaving is onder controle en de Inwoner is in staat zichzelf te verzorgen.

Activiteiten: ondersteuning gericht op versterken van zelfzorg en gezondheid. Voorbeelden hiervan zijn:

- psychosociale begeleiding – zelfpresentatie;
- ondersteunen en tegengaan van zelfdestructief gedrag;
- anticiperen op verward gedrag en/of signalen van crisis;
- toeleiding naar workshops en lotgenoten contact gericht op persoonlijk herstel: psychische weerbaarheid & sociale weerbaarheid
- toeleiden en motiveren naar diagnostiek en/of behandeling;
- begeleiding bij persoonlijke verzorging;
- begeleiding bij/beheer van medicijn en/of middelengebruik.

Geldzaken

Gericht op het verkrijgen van een stabiele financiële situatie met een toereikend inkomen voor levensonderhoud, de administratie is op orde. Indien van toepassing is er sprake van budgetbeheer en is er inzicht in en aanpak van schulden.

Inwoner is zich bewust van uitgaven die hij zich wel of niet kan veroorloven en kan: zelf contact opnemen met instanties in geval van betalingsachterstanden, hulp accepteren bij financiële problemen.

Activiteiten: Ondersteuning gericht op het leren verkrijgen van inzicht in de financiële situatie, het aangaan van (financiële) verplichtingen en het aanbrengen van structuur.

Voorbeelden hiervan zijn:

- informatieve ondersteuning: verstrekken van informatie over een uitkering, eigen bijdragen etc.;
- het signaleren en formuleren van een hulpvraag die financiën betreft;
- toeleiding naar Werk & Inkomen, budgetbeheer, schuldhulpverlening, schuldhulpmaatjes.

Sociaal en persoonlijk functioneren

Gericht op het verkrijgen van wederkerige verbindingen, een betrokken leefomgeving, steun van anderen en het tegengaan van eenzaamheid. Inwoner kan een beroep doen op personen in zijn of haar netwerk en kan grenzen stellen.

Activiteiten: ondersteuning gericht op het verkrijgen van inzichten en vaardigheden die Inwoner helpen in een sociale omgeving en het hebben van verschillende contacten.

Voorbeelden hiervan zijn:

- psychosociale begeleiding – zelfpresentatie;
- sociaal – emotionele begeleiding: emotie-regulatievaardigheden, herstellen van contact met naasten en vrienden, verwerking van verlies van contacten;
- inzichtgevende begeleiding t.a.v. mogelijk reactief gedrag;
- toeleiding naar workshops en lotgenoten contact gericht op persoonlijk herstel, sociale weerbaarheid en het opnieuw aannemen van roldidentiteiten;
- toeleiding naar daginvulling;
- toeleiding naar maatjesproject/vriendendiensten;
- toeleiding naar/ deelname aan collectieve (buurt)voorzieningen en toeleiding naar reguliere verenigingen (indien mogelijk) bijvoorbeeld het herpakken van sport.

2.2 Veiligheid en Sociaal beheer

Het bevorderen en in stand houden van een veilige en stabiele verblijfsomgeving. Er wordt onderscheid gemaakt naar:

- persoonlijke veiligheid, de veiligheid van naastbetrokkenen en het bevorderen en in stand houden van een veilige verblijfsomgeving;
- prettig samenleven met elkaar en in de buurt met als doel een groep Inwoners zich thuis laten voelen en bij te dragen aan prettig samenleven in de buurt.

Activiteiten: ondersteuning richt zich op het bieden van veiligheid en samenleven op zowel individueel niveau als op het niveau van de groep. Voorbeelden hiervan zijn:

- het opstellen van een crisis signaleringsplan;
- anticiperen op verward of agressief gedrag;
- begeleiding bij het opstellen van huisregels, boodschappen doen en corvee.

In de productstructuur is deze module opgesplitst in 2 onderdelen: Veiligheid & Sociaal Beheer. Beide modules bestaan uit drie treden. Het toekennen van een specifieke trede hangt in de praktijk vaak samen met het soort voorziening waar een client op is aangewezen. Immers voor het organiseren van 24/7 aanwezigheid is een bepaald clientvolume nodig. Van belang is dat ondersteuningsbehoefte op het vlak van 24/7 toezicht & aard van voorziening waar cliënt de Ondersteuning ontvangt voldoende op elkaar aansluiten.

- Sociaal beheer (mate van aanwezigheid overdag en in het weekend (07:00 en 23:00): gaat om de mate van aanwezigheid van begeleiding overdag op afroep, op gezette tijden binnen een woonvoorziening of doorlopend. Deze aanwezigheid biedt Inwoners hulp in de nabijheid bij terugval, is ondersteunend bij het bieden van en vasthouden aan een dagritme en ondersteunt bij het leren (samen) wonen en het opdoen van woonvaardigheden. Ondersteuning is erop gericht te bevorderen dat Inwoners zich thuis voelen en prettig samenleven binnen de woonvoorziening en ondersteunt in het leggen van de verbinding met de wijk/de buurt. Interventies zijn gericht op de groep en niet primair op het individu. Voorbeelden zijn begeleiding bij het opstellen van huisregels, samen koken of boodschappen doen en het ondersteunen bij het prettig samenwonen met elkaar.
 - o Trede 1: ondersteuning die op afroep (binnen 30 minuten aanwezig) of gedurende de week en in het weekend overdag op gezette tijden een oogje in het zeil houdt, polshoogte neemt bij cliënten die zelfstandig wonen of in een geclusterde woonvoorziening en op deze momenten aanspreekbaar is voor vragen van cliënten, 7 dagen per week.
 - o Trede 2: ondersteuning die op afroep en op vaste tijden gedurende de dag (meestal 's ochtends en 's avonds) aanwezig is op een locatie, aanspreekbaar is voor bewoners en ondersteuning biedt bij het (samen)wonen, 7 dagen per week.
 - o Trede 3: ondersteuning die gedurende de hele dag (7.00 tot 23.00 uur), aanwezig is op een locatie, aanspreekbaar is voor bewoners en ondersteuning biedt bij het (samen)wonen, 7 dagen per week.
- Veiligheid (mate van aanwezigheid in de nacht, tussen 23:00 en 07:00): gaat om de mate van oproepbaarheid/aanwezigheid van begeleiding in de nacht en weekenden. Deze inzet is bedoeld & gericht op het bevorderen en het in stand houden van een veilige verblijfsomgeving. Daarbij gaat het om de persoonlijke veiligheid, maar ook om de veiligheid van naastbetrokkenen. Begeleiding anticipeert op verward of agressief gedrag en herkent signalen. In de praktijk is er nadrukkelijk sprake van samenwerking met het sociale domein en woningcorporaties.
 - o Trede 1: Oproepbare ondersteuning (binnen 30 minuten aanwezig) in de nacht, 7 dagen per week
 - o Trede 2: Aanwezigheid direct oproepbare zorgprofessional in de nacht (slappend), 7 dagen per week
 - o Trede 3: Aanwezigheid wakkere wacht; zorgprofessional die toezicht houdt, 7 dagen per week.

2.3 Huisvesting

Zelfstandigheid en zelfredzaamheid van mensen zo lang en zo veel mogelijk te handhaven door daar waar mogelijk de zorg en ondersteuning in de eigen woonomgeving en bij voorkeur in de eigen woning te organiseren.

De module staat in het geval van scheiden wonen en zorg uit. In geval van intramurale bekostiging kan deze aan worden gezet. In dat geval worden de kosten voor het wonen (huisvestingslasten, nutsvoorzieningen) en hotelmatige kosten (voeding, schoonmaak, was) uit deze module vergoed.

3. Tarieven

Voor de taak Opvang in de Rijnstreek gelden de volgende tarieven. Bijlage III-a bevat een onderbouwing van deze tarieven.

TARIEVEN OPVANG RIJNSTREEK 2023 (prijspeil 2022)				
Module	Leefgebieden	Tarief (per uur)	licht -----> zwaar (in uren per week)	
Activering leefgebieden	Zelfzorg en gezondheid	€ 60,13	4.5	6 (alleenstaanden) en 8 (jongeren/gezinnen)
	Geldzaken			
	Sociaal & persoonlijk functioneren			
Veiligheid en sociaal beheer	Trede	Tarief (per etmaal)		
Sociaal beheer	Sociaal beheer ambulant (even inchecken)	€ 9,30		
	Sociaal beheer gedeeltelijk aanwezig (ochtend/avond)	€ 32,56		
	Sociaal beheer aanwezig overdag (7.00 tot 22.00)	€ 53,06		
Veiligheid	24 uurs oproepbaar in de nacht	€ 7,68		
	24 uurs aanwezigheid slapend	€ 15,35		
	24 uurs aanwezigheid wakend	€ 30,71		
Huisvesting	Type	Tarief (per etmaal)		
	Huur	€ 42,12		
	Cliëntgebonden materiële kosten (inclusief hotelmatige kosten: schoonmaak, levensonderhoud, maaltijden, recreatie)			

4. Transitie

Op voorhand zijn niet alle implicaties van de verandering in het bekostigingsmodel te overzien. Zowel op subregionaal als op regionaal niveau benutten de gemeenten de implementatieperiode (2de helft 2022) om in gesprek met aanbieders te zorgen voor een zorgvuldige transitie. De implicaties van de invoering van het nieuwe bekostigingsmodel zullen ook na invoering zowel regionaal als subregionaal worden gemonitord. Indien uit de monitoring structurele weeffouten in de bekostigingssystematiek naar voren komen, zal tot aanpassing van het model worden overgegaan.